

Συνέντευξη Τύπου Προέδρου ΔΣΘ, Πέμπτη 21.1.2021

Η λειτουργία των Δικαστηρίων της χώρας και των σχετιζόμενων με αυτά Υπηρεσιών πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα

Καλημέρα σε όλους και σας ευχαριστώ ιδιαίτερα που ανταποκριθήκατε στην πρόσκλησή μου. Σας κάλεσα σε έκτακτη Συνέντευξη Τύπου διότι θεωρώ υποχρέωσή μου, εκ του θεσμικού μου ρόλου, ως Προέδρου του δεύτερου τη τάξει Δικηγορικού Συλλόγου της χώρας, να θέσω τη δεδομένη χρονική στιγμή με εμφατικό τρόπο ένα ζήτημα μείζονος σημασίας: αυτό της λειτουργίας της Δικαιοσύνης μετά από την συνεχιζόμενη πολύμηνη αναστολή της.

Όσοι από εσάς ασχολείστε με το δικαστικό ρεπορτάζ, γνωρίζετε την πραγματικότητα στα Δικαστήρια και τις σχετιζόμενες Υπηρεσίες. Τα Δικαστήρια, τα Υποθηκοφυλακεία και τα Κτηματολογικά Γραφεία κοντεύουν να συμπληρώσουν έναν περίπου χρόνο αναστολής λειτουργίας, από τις 13.3.2020, με κάποια ενδιάμεσα διαλείμματα (κυρίως Σεπτέμβριο και Οκτώβριο).

Αντιλαμβανόμαστε πλήρως ότι διάγουμε μία πρωτόγνωρη κατάσταση λόγω της πανδημίας και ότι πρέπει να γίνει διαχείριση της κρίσης. Πρωταρχικό μέλημα της Πολιτείας είναι ασφαλώς να προστατευθεί η δημόσια υγεία. Δυστυχώς, όμως, διαπιστώνουμε ότι από τον δημόσιο διάλογο για τις δραστηριότητες που μπορούν να επαναλειτουργήσουν απουσιάζει η συζήτηση για την ανάγκη πλήρους λειτουργίας της δικαιοσύνης.

Είναι επικίνδυνο για την κοινωνία μας να μην αποτελεί προτεραιότητά μας η πλήρης λειτουργία της δικαιοσύνης.

Η πραγματικότητα είναι ότι σήμερα η λειτουργία των Δικαστηρίων βρίσκεται σε αναστολή. Για να μην υπάρχει καμία παρερμηνεία, να το πούμε με λόγια απολύτως κατανοητά: Τα Δικαστήρια δεν λειτουργούν, παρά μόνο για κάποιες εξαιρέσεις. Αυτό πρέπει να αλλάξει. Η μη

λειτουργία πρέπει να είναι η εξαίρεση, όχι ο κανόνας. Να δικάζονται όλες οι υποθέσεις, με τους όρους που θέτει η εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, με ανώτατο αριθμό ατόμων ανά αίθουσα (σήμερα προβλέπεται μέχρι 15) και να αποσύρονται μόνο οι πολυπρόσωπες δίκες.

Ζητούμε, λοιπόν, επαναλειτουργία των Δικαστηρίων, με την τήρηση, βέβαια, των απαραίτητων μέτρων. Στα Δικαστήρια άλλωστε υπάρχει αστυνόμευση, τα μέτρα τηρούνται ενώ και ο Σύλλογός μας, όπως όλοι οι Σύλλογοι της χώρας, συνδράμει με κάθε μέσο, χαρακτηριστικά δε σας αναφέρω ότι προμηθεύει καθ'όλο το διάστημα της πανδημίας με αντισηπτικά όλο το Δικαστικό Μέγαρο, αλλά και Κτηματολόγια και Υποθηκοφυλακεία.

Είναι απογοητευτικό ότι η λειτουργία της Δικαιοσύνης απουσιάζει από τις προτεραιότητες μας. Θα έπρεπε να είναι πρωταρχικό μέλημα σε κάθε συζήτηση, όπως είναι και καλώς είναι η λειτουργία των σχολείων.

Δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό ότι ανοίγουν τα εμπορικά κέντρα, το λιανεμπόριο, οι εκκλησίες, τα κομμωτήρια, κλπ., να συζητείται το άνοιγμα της εστίασης και των χιονοδρομικών κέντρων, και να λείπει ακόμα και από την κουβέντα το άνοιγμα των δικαστηρίων.

Υπάρχει φυσικά και μία άλλη διάσταση, πέρα από την ανάγκη επαναλειτουργίας των Δικαστηρίων προς όφελος του συνόλου της κοινωνίας, υπάρχει και το ζήτημα της επιβίωσης των δικηγόρων. Οι υπάλληλοι των Υπηρεσιών στηρίχθηκαν από την πολιτεία και οικονομικά και υγειονομικά. Οικονομικά, λαμβάνουν κανονικά και ανελλιπώς τον μισθό τους. Υγειονομικά, λειτουργούν στις περισσότερες περιπτώσεις προστατευμένοι από πλέξι γκλας και τους χορηγούνται άδειες ειδικού σκοπού, οι οποίες προστίθενται στις κάθε είδους άλλες νόμιμες άδειες κάθε σκοπού, με αποτέλεσμα την παροχή δυνατότητας στους υπαλλήλους να απουσιάζουν από το χώρο εργασίας για δυσανάλογο χρόνο γενικώς και ειδικώς με την ανάγκη στήριξης και λειτουργίας των

υπηρεσιών. Αντίθετα, οι δικοί μου συνάδελφοι έχουν εξαντληθεί και εισπράττω καθημερινά τη δικαιολογημένη αγωνία και αγανάκτησή τους.

Διεκδικούμε από την Πολιτεία την οικονομική στήριξη, συστηματικά, από την αρχή της πανδημίας, χωρίς ουσιαστική ανταπόκριση. Δεν έχουμε λάβει αντίστοιχη με άλλους πληττόμενους κλάδους, ωστόσο και τώρα που οι συνθήκες, όπως διαφαίνεται, παρέχουν τη δυνατότητα να εργαστούμε και πάλι αυτό δεν μας επιτρέπεται. Ο δικηγόρος εκπροσωπεί το επιστημονικό δυναμικό της χώρας, το λειτούργημά του διασφαλίζει τα δικαιώματα των πολιτών και πρέπει να ζει με αξιοπρέπεια, όπως κάθε εργαζόμενος πολίτης.

Επανέρχομαι στην ανάγκη λειτουργίας των Δικαστηρίων ως προϋπόθεση για τη διασφάλιση του κράτους δικαίου.

Υπάρχει κίνδυνος για το κράτος δικαίου, όσο η κατάσταση αυτή διαιωνίζεται και ένας από τους βασικούς πυλώνες της δημοκρατίας παραμένει σε αναστολή επί μακρό χρονικό διάστημα. Υπάρχει κίνδυνος για τον πλήρη εκτροχιασμό των χρόνων έκδοσης αποφάσεων με τη συσσώρευση όγκου υποθέσεων σε ένα ήδη επιβαρυσμένο σύστημα. Υπάρχει κίνδυνος με τη δημιουργία διαφορετικών τοπικών δικονομιών. Κάθε Σαββατοκύριακο οι συνάδελφοί μου αναμένουν τη νέα ΚΥΑ για να μάθουμε αν την Δευτέρα θα δικάσουμε. Και μετά αναμένουμε την ερμηνεία των ρυθμίσεων της ΚΥΑ από τις Διοικήσεις του κάθε Δικαστηρίου. Οι ίδιες υποθέσεις σε άλλα Δικαστήρια δικάζονται και σε άλλα όχι! Αναπόφευκτα προκαλείται μια ανασφάλεια δικαίου. Αποκορύφωμα αυτής της κατάστασης είναι αυτό που συνέβη με την ασαφή διατύπωση της ισχύουσας ΚΥΑ για την εκδίκαση των υποθέσεων υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων σε πρώτο βαθμό. Μέχρι χθες, τα Ειρηνοδικεία Αθηνών και Θεσσαλονίκης δεν δικάζαν τις υποθέσεις αυτές, με βάση την ερμηνεία της ΚΥΑ της Κυριακής. Ξαφνικά, μεσοβδόμαδα άλλαξαν την απόφασή τους και αποφάσισαν ότι από σήμερα τα δικάζουν! Αυτό είναι απαράδεκτο! Το Δικαστήριο, δεν είναι μια απλή διεκπεραιωτική

παρουσία ενός δικηγόρου που παρίσταται. Είναι το αποτέλεσμα μιας κοπιώδους νομικής και πραγματικής προετοιμασίας για την υποστήριξη των συμφερόντων κάθε πελάτη. Θέλουμε, λοιπόν, άνοιγμα των Δικαστηρίων, αλλά χωρίς αιφνιδιασμούς, με πρόγραμμα, με επαρκή χρόνο για προετοιμασία και τήρηση των δικονομικών προϋποθέσεων.

Είναι αναμφίβολο ότι γίνονται σημαντικά βήματα στην κατεύθυνση της ηλεκτρονικής λειτουργίας της δικαιοσύνης, τόσο στα Δικαστήρια όσο και στα Κτηματολογικά Γραφεία, ωστόσο δεν μπορούμε να περιμένουμε μέχρι αυτά να ολοκληρωθούν. Έχουμε ευθύνη όλοι οι συλλειτουργοί της δικαιοσύνης να ζητήσουμε τώρα να τεθεί σε προτεραιότητα η λειτουργία της, αλλιώς συντελούμε στην υποβάθμισή της στα μάτια των πολιτών, επικυρώνοντας έναν δημόσιο διάλογο από τον οποίο η Δικαιοσύνη λάμπει δια της απουσίας της. Όταν συζητείται πλέον το άνοιγμα των χιονοδρομικών κέντρων, δεν μπορεί να μην ακούγεται η ανάγκη να λειτουργήσει η Δικαιοσύνη.

Να εξηγήσω τί σημαίνει με λίγα λόγια ότι δεν λειτουργούν τα Δικαστήρια, παρά μόνο σε κάποιες εξαιρετικές περιπτώσεις. Ενδεικτικά: Δεν συζητούνται υποθέσεις ασφαλιστικών μέτρων (που από τη φύση τους είναι όλες κατεπείγουσες – ίσως μάλιστα όταν προσδιοριστούν να συζητηθούν να είναι πλέον άνευ αντικειμένου), δεν δικάζονται ποινικές υποθέσεις με κρατούμενους (ενώ αυτοί ελπίζουν σε μία μειωμένη ποινή στον δεύτερο βαθμό που θα οδηγήσει στην αποφυλάκισή τους), δεν δικάζονται οικογενειακές υποθέσεις (που είναι όλες εξαιρετικά ευαίσθητες: επιμέλεια – επικοινωνία με τέκνα, διατροφές, διαζύγια), δεν δικάζονται εργατικές αγωγές (που σημαίνει ότι ένας απλήρωτος εργαζόμενος δεν μπορεί να διεκδικήσει τους μισθούς του), δεν διεξάγονται οι διοικητικές δίκες, η εξυπηρέτηση από τις γραμματείες έχει περιοριστεί δραστικά λόγω της απουσίας μεγάλου μέρους του προσωπικού με άδειες ειδικού σκοπού και την ίδια στιγμή διαμορφώνεται

μία δαιδαλώδης κατάσταση με τις έκτακτες ρυθμίσεις που θέτει σε κίνδυνο δικαιώματα πολιτών.

Ένα άλλο μεγάλο πρόβλημα είναι το καθεστώς λειτουργίας των Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογίων. Είναι ίσως η μόνη από όλες τις δημόσιες υπηρεσίες που προβλέπεται από την έκτακτη νομοθεσία ότι λειτουργεί μερικώς, μόνο για τις κατεπείγουσες περιπτώσεις. Γιατί πρέπει να συμβαίνει αυτό?

Σημειώνω ότι ο ΔΣΘ, προκειμένου να διευκολύνει και να υποστηρίξει τη λειτουργία του Κτηματολογίου Θεσσαλονίκης, προέβη με δικές του δαπάνες σε πάρα πολλές δράσεις. Ενδεικτικά σας αναφέρω:

1. Απασχολούμε ασκούμενους δικηγόρους στο Κτηματολόγιο, στο Υποθηκοφυλακείο και στα γραφεία του ΔΣΘ για την υποβοήθησή τους και για την έκδοση κτηματολογικών φύλλων και διαγραμμάτων: έχουμε διεκπεραιώσει τις αιτήσεις περίπου 1.500 δικηγόρων μέσα σε ένα μήνα για λήψη φύλλου ή διαγράμματος, γεγονός που σημαίνει ότι κατέστη εφικτό να ολοκληρωθούν αντίστοιχες δικαιοπραξίες!
2. Παρέχουμε υλικοτεχνική υποδομή, με αγορά και δημιουργία δικτύου Η/Υ για να γίνονται έρευνες από τα γραφεία του Υποθηκοφυλακείου (που βρίσκονται στην περιοχή των Δικαστηρίων) στα στοιχεία του Κτηματολογίου (που βρίσκεται στην περιοχή της ΧΑΝΘ), ώστε να αποφεύγεται η ταλαιπωρία και ο συνωστισμός.
3. Δημιουργήσαμε ηλεκτρονική πλατφόρμα για να κλείνονται τα ραντεβού για την έρευνα των δικηγόρων στα στοιχεία του Κτηματολογίου, ώστε να αποφεύγεται πάλι ο συνωστισμός.
4. Τοποθετήσαμε πλέξι γκλας στα ταμεία του Κτηματολογίου, για να προστατεύονται οι υπάλληλοι και να μπορούν να λειτουργούν παράλληλα με ασφάλεια περισσότερα ταμεία.

Αναλαμβάνουμε, λοιπόν, εμείς σε μεγάλο βαθμό το βάρος υποδοχής και εξυπηρέτησης των συναδέλφων μας, υποκαθιστώντας έτσι μερικώς τη λειτουργία μιας δημόσιας υπηρεσίας.

Ο περιορισμός στη λειτουργία Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογίων, η υποστελέχωσή τους και η θεσμοθέτηση αδειών ειδικού σκοπού του προσωπικού τους, δημιουργούν μία κατάσταση που προκαλεί ασφυξία στις υπηρεσίες και ανασφάλεια στις συναλλαγές. Σε πολλές περιπτώσεις δεν υπάρχει δυνατότητα καταχώρισης πράξεων, τα ραντεβού που κλείνονται δεν επαρκούν για να καλύψουν τη ζήτηση. Είναι κλεισμένα ήδη και για όλον τον Φεβρουάριο, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος για τους συναλλασσόμενους. Στις καταχωρίσεις πράξεων ισχύει η αρχή της χρονικής προτεραιότητας. Έτσι, με απλά λόγια, ένας αγοραστής κινδυνεύει μέχρι την καταχώριση της πράξης του να εγγραφεί κάποιο βάρος στο ακίνητο ή αυτό να μεταβιβαστεί και πάλι! Είναι προφανές ότι έτσι δεν μπορούν να προχωρήσουν συναλλαγές και χάνονται επενδύσεις.

Εξάλλου, πρέπει να ειπωθεί ότι τα Δικαστήρια και οι σχετιζόμενες Υπηρεσίες για το διάστημα που λειτούργησαν (Σεπτέμβριος – Οκτώβριος) δεν αποδείχθηκε ούτε καν υποστηρίχθηκε ότι αποτέλεσαν εστία υπερμετάδοσης.

Εν κατακλείδι, χωρίς σε καμία περίπτωση να παραγνωρίζουμε ότι διάγουμε μία πρωτόγνωρη κατάσταση, κατά την οποία πρέπει να γίνει διαχείριση της κρίσης και να προστατευθεί η δημόσια υγεία, θεωρούμε ότι δεν επιτρέπεται να λείπει από τις προτεραιότητές μας η πλήρης λειτουργία της δικαιοσύνης. Από τη στιγμή που γίνεται επιλογή για το ποιες δραστηριότητες θα επαναλειτουργήσουν, πρέπει να γίνεται στάθμιση για την κοινωνική αναγκαιότητα της κάθε μίας δραστηριότητας. Δεν έχω τίποτα με τα χιονοδρομικά κέντρα, σέβομαι απόλυτα και τις δικές τους ανάγκες, αλλά δεν γίνεται να τοποθετηθεί το σκι ψηλότερα από τη λειτουργία των Δικαστηρίων.

Από τη στιγμή, λοιπόν, που οι συνθήκες επιτρέπουν την επαναλειτουργία διαφόρων δραστηριοτήτων (λιανεμπόριο, εμπορικά κέντρα κλπ), πρέπει να ανοίξουν και τα δικαστήρια και τα Κτηματολόγια, με αυστηρή τήρηση των μέτρων ώστε να προστατευθεί η υγεία και με πρόγραμμα ώστε να μην υπάρξει αιφνιδιασμός.

Απευθύνω έκκληση σε όλους, στην Πολιτεία, σε εσάς τους δημοσιογράφους, σε όλους τους λειτουργούς της δικαιοσύνης, στους πολίτες να εντάξουν στις προτεραιότητές τους την πλήρη λειτουργία της δικαιοσύνης.

Η λειτουργία της δικαιοσύνης πρέπει να είναι ο κανόνας και όχι η εξαίρεση.